

Wenestadsbladet

Nr 3

2010

Årg 21

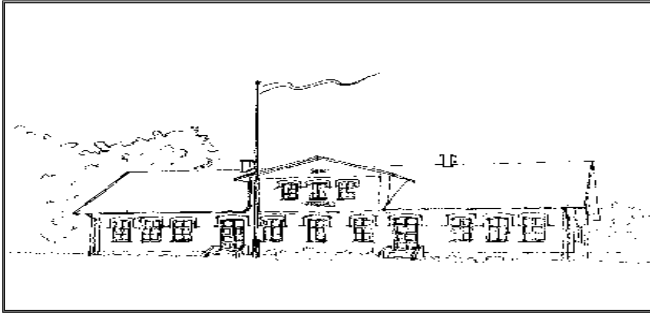
Kulturkväll i Venestads skola

Filmvisning av Träne sockenfilm

Torsdag 14 oktober kl 19.00 i Venestads skola

Kaffeservering Hjärtligt välkomna!
Styrelsen

Wenestadsbladet nr 3-10

Utkommer med 4 nummer årligen

Forum för
Wenestads Byalag
 Nygrundat 1988
 Årsavgift för familj: 100 kr
 Pg: 53 26 39 - 2
 E-post: tfrojd@spray.se

Byalagets hemsida:
<http://wenestadsbyalag.webs.com/>

Redaktion: Tommie Fröjd, Börje och Ursula Karlstedt, Lennart och Sonja Thiman.

Obs! Redaktionen förbehåller sig rätten att korta i insända bidrag.

Byalagets samlingslokal:
 Venestads skola

Ordförande: Lars-Göran Bergsjö
 Klårrödsvägen 11
 291 92 Kristianstad
 Tel: 044 - 24 57 81

Sekreterare: Marcus Glantz
 Klårrödsv 99
 291 92 Kristianstad
 Tel 044 – 21 93 93

Kassör: Susanne Nilsson
 Venestads Byväg 109-66
 291 92 Kristianstad
 Tel: 044-1402525

Skolvaktm: Peter Mogensen
 Venestads skola
 291 92 Kristianstad
 Tel: 044 - 23 94 76

Kalender:

14/10 kl 19.00 Kulturkväll i Venestads skola,
 Filmvisning av Träne sockenfilm.

12/12 Jultallrik i Venestads skola.

Hänt i byn:

- *Vårvandring 27 maj ”Vandring vid Ovesholms slott”, ett trettiotal deltog i vandringen.
- *Kubbtturnering 12 juni på idrottsplatsen, vinnare: Aili Bergsjö och hennes mor Gerd.
- *Röjning vid Vävablegan har blivit gjord.
- *Grillkvällar vid Vävablegan har anordnats 18/6 och 24/7.
- *Lekplatsen vid skolan renoverad.
- *Brännbollsturnering 27 aug mellan Venestads Byalag och Djurröds byalag slutade 91-60.

Styrelsen

**

Jag skall fundera på´t.

Då inte nej man säga vill
 Och inte heller ja,
 Ett präktigt svar jag känner till,
 Som alltid passar bra.
 Det passar folk med karaktär,
 såväl som sämsta ”sjåt”
 Det svaret lyder si så här:
 -:Jag skall fundera på´t.

**

Äktenskapsanbud.

En bildad, ca 30 år gammal yngling
 af fördelaktigt utseende, med en
 förmögenhet af 70.000kr, och eger en
 angenäm landegendom af samma värde,
 önskar ingå äktenskap med en bildad,
huslig dam, helst med motsvarande
 förmögenhet. Reflekterande insände före
 den 9 Oktober biljett med adress W.W.
 Kristianstad poste restante 4134
(Ur Kristianstadsbladet 2/10 1882)

**

Glöm inte

att betala in medlemsavgiften, 100 kr per familj till
 Pg: 53 26 39 – 2. Skriv namn och adress på
 inbetalningen.

Ola Svensson Venestad 30:6 numera Boskulla. Landstingssuppleant, Nämndeman och Bonde.

Det jag berättar denna gång har jag själv inte upplevt, men hört berättas ett antal gånger vid olika tillfällen. Ola Svensson, min farfar hade utöver bondearbetet olika uppdrag i samhället, ett av dessa var ett politiskt sådant.

Greven på Ovesholm Raoul Gustav Hamilton var inblandad i mycket, bl.a. landstingsman i Kristianstad på den tiden invald som ledamot vid enskilda utskottet no: 2. Partiet han sympatiserade med som det hette på den tiden de Frisinnade. R G Hamilton hade drabbats av sjukdom och eftersom Ola S var suppleant för R G Hamilton blev han kallad att närvara på mötet. Liksom R G Hamilton var Ola S i *vissa fall* frisinnad, och en folkvänlighetens man inte rädd att föra sina åsikter till torgs.

Brukligt var att åka häst och vagn till Kristianstad, så kallad trilla och det bar sig inte bättre att så blev fallet även denna gång. Jag har hört berättas att man kunde se på långt håll när Ola S var i antågande för med jämna mellanrum såg man att det kom rökpuddar från trillan Ola S rökte nämligen alltid cigarr vid hästkörning.

En annan gång när Ola hade varit till tings i egenskap av nämndeman i Degeberga. Skulle det köpas cigarr för hemfärden till Venestad. Efter långa tingsförhandlingar var det dags att ta sig till Venestad med häst och trilla. Brukligt var att en cigarr skulle tändas när färden påbörjades. Men dessa var för tillfället slut.

Ola gick på det vanliga stället för att inhandla cigarrer. Han möttes i affären av en okänd expedit som han aldrig tidigare hade lagt märke till.

Följande dialog utspelades.

Goddag jag skulle be att få en låda cigarrer.

Expediten frågade.

Vilken sort?

Ola svarade besvärande.

Dom som räcker härifrau o te Venestad.

Tillbaka till där vi startade. När mötesförhandlingarna var klara för dagen var det brukligt att äta lunch på någon av stadens

restauranger.

Tillsammans med en annan kollega som också var en sann frisinnad och handlare i Kristianstad, hans namn var BJ Jönsson gick de fram till bordet som stod dukat.

Ola och BJ plockar till sig av maten, Ola S lyfter blicken och sätter kurs mot högerpartiet. Då hörs en röst från BJ.

-Ola! Ola! du går på fel håll, du ska seda hos oss. Ola vänder sig om irriterat och tittar med bestämd blick mot BJ och uttalar följande kommentar.

- De ska ja si de BJ, röstar frisinnad de gör ja, men äder frisinnad de gör ja inte-
Dagen efter kunde man läsa i Kristianstadbladet, om suppleanten som röstade med de frisinnade och åt med högern.

För de som inte känner till det så var de Frisinnade f.ö. ett helnyktert parti. Men finns det regler så finns det undantag.

Det innebar också att man kunde spela kort, och samtidigt rösta frisinnat. Detta är en annan historia som utspelade sig i mitt föräldrahem Ola Svensson brukade med jämna mellanrum bjuda hem till priffspel. Det kan liknas vid Bridge ungefär. Det hör till historien att samma vecka hade Ola varit i Kristianstad och gjort sina inköp. Bland annat en ny stearinljuslampa som skulle hänga på väggen i farstun, samt en låda Cognac.

Jag tittade i en almanack som Ola hade fört och lade märke till en sak, det köptes aldrig brännvin. Jag frågade min far vid ett tillfälle varför och fick som svar, det tog man från bränneriet. Enda kruxet var att man måste betala skatt för det antal liter som togs hem.

På denna tid fanns det inte elektricitet, utan allt ljus som man behövde kom från stearin, vax, fotogen eller karbidlampor.

En kväll vilken som helst kom till Venestad 30:6 tre herrar som hade för avsikt att spela Priffe. En man i sällskapet var Zakrisson från Äsphult känd som väldigt redig, men en aning uträknande. Det började alltid med att det serverades cognac och vatten i stora tunna glas, därefter kunde spelet börja. Spelet hade inte pågått så speciellt länge, då hördes plötslig en kvinnas röst – Ola, Ola de bränner i taged i fastan, ropen kom från Bengta, min farmor.

Alla skyndar sig ut och började släcka branden som uppstått.

När allt var överstökad och Ola hade lugnat ner Bengta, gick gästerna tillbaka för att återuppta priffspelet. När alla satt sig ner säger Ola

”Nä, nu e de ti o släcka tosten.

Alla utom Zakrisson, förde sina glas till munnen för att dricka. Ola ser detta och frågar Zakrisson, glömde jag att slå upp till dig?

Svaret kom blixtnsabbt -:Nä, jag räddade min.

Kanske en normal tanke, för vad hade hänt om huset hade brunnit ner.

Smeden satte dagen efter upp en plåt över skadan som uppstod i pärlsponten. Varje gång som jag besöker min bror och hans fru som är bosatt på Venestad 30:6, numera Boskulla, kan jag inte låta bli att rikta blicken i taket i farstun, plåten sitter fortfarande kvar som påminner om händelsen denna kväll.

Sammanfattningsvis kan man fundera på om det hände mera oförutsedda saker förr, än nu delvis i politiken eller i sällskapskretsar. En sak är säker det var inte så noga förr, samtidigt tror jag att det var lite roligare. I dag skall allting vara så rätt och riktigt annars.....

Ola och Bengta fick fem barn. Jöns, Rut, Ester, Hanna, Sven. Ingen finns i dag kvar i livet

Svenpuse – Sven O Svensson

**

Vårvandring på Ovesholms slott

Vi i Venestads Byalag brukar ha en vårvandring, och i år kom det ett förslag om att vi skulle besöka Ovesholms slott och parken där.

Kontakt togs med greven och han var positiv till detta. Datum blev 27 maj och för att göra det till en ännu mer intressant vandring så frågade vi två personer som har stor anknytning till slottet. Göran Johansson och Evert Jönsson blev våra berättare under vandringen.

Vi samlades vid sågbacken med medtagna fikakorgar, och det var ett stort antal som kom och var förväntansfulla på vad som skulle sägas om slottet.

(Foto: T Fröjd)

Innan vi han börja så kom greven själv ner till oss och berättade om sin historia om slottet, och annat

intressant. Han hade öppnat upp ett hus till oss där vi kunde fika om det blev sämre väder, och det blev det faktiskt när vi skulle fika, så det var en utmärkt ide och tanke från greven.

Rundvandringen började och alla hade stora öron för att höra Göran och Evert berätta om alla hus, vad dom användes till, och om personalen som jobbade i dom.

Som sagt var kom regnet lagom till vår fika och vi intog huset, under tiden så pratade Evert och Göran mer om slottet, det fanns en hel del foton som vi kunde titta på.

(Foto: T Fröjd)

Vi i Venestads Byalag vill tacka Greven Raul Hamilton, Evert Jönsson och Göran Johansson för en mycket trevlig kväll. De fick Venestads-tidningen och en blombukett som tack.

Lars-Göran Bergsjö

**

Protokoll hållit vid Träne sockenkommités för brandersättningsföreningens sammanträde i Wenestad den 5-te April 1841.

Närvarande:

Undertecknad Ordförande.

Ledamöter:

Åbo Måns Nilsson i Wenestad och Nils Åkasson i Träne. Och som ombud för Grefve Hamilton, inspektor Beckström på Ovesholm. Kronolänsman Hallengren är i egenskap af kronoombud på ordförandens begäran tillstädes.

Med anledning af den olyckligtvis i Wenestad sistlidna Fredag och Lördag den 2-dre och 3-dje April timade brand-skada och i stöd af 19-pa. i Reglementet för brandersättnings-ärende, hade genom ordförandens försorg ledamöterna i sockenkommitén, och de brandskadade medelst sistl. gårdar i Träne kyrka uppläst

kungörelse, blivit sammankallade till detta sammanträde, för att på sätt Reglementet föreskrifer utreda förhållandet med eldens uppkomst samt utröna huru mycket som blifvit bergadt och värdet å detsamma. Förhållandet med eldens uppkomst lär vara denna.

Sistl. Fredag den 2-dre dennes kl. ungefär 11 på aftonen, Då Åbo Pål Jonssons bröder, drängarna Sven och Nils Jonsöner hvilka skötte den förstnämdes Bränneri höll på med att klara och hade nyss ombytt panna, just som pannan skulle uppgå lyftades hatten af pannan.

Hattens lyftning troligtvis orsakad af för stark värme under pannan, då lampan som var ställd på

pannbröstmurningen orsakat spritångornas antändning, vadan elden genast uppslog i loftet genom ett hål vid murningen utträngde och antände halmtaket i det så kallade takskägget

hvarefter elden var alldeles omöjlig hämma, emedan det var blott ett ögonblicks verk från det hatten var afslagen pannan och längan stående i full brand.

Elden utbredde sig genast med otrolig hastighet och antände dels åbo Per Jonssons näst intill belägna åbyggnader, dels den gamla på andra sidan varande åbyggnad som tillhört nr.7 Antända från dessa förstnämnda åbyggnader blev frälsebyggnaden nr.5 som ägs av Herr Grefve Hamilton och åboddes af åbo Jöns Waldemarsson. Antända från nr.9 åbyggnader blef nämde man Nils Nilssons åbyggnader nr.10 antända, hvarifrån elden antände åbo Ola Nilssons på nr.11 åbyggnader, någon räddning av dessa ställen var alldeles omöjlig.

Det var endast med största ansträngning som åbo Måns Nilssons nr.12 åbyggnader kunde räddas från undergång.

Kommiten begav sig ut på brandplatsen för att besiktiga och värdera det som av de uppbrända åbyggnaderna möjligtvis kan vara av något värde.

Åbo Pål Jonssons åbyggnader äro i

brandförsäkring av kommiten upptagna och godkända till ett belopp av 1050 Rb. varifrån avgår 200 Rb. Tegelsten dels genom branden skadade och dels sönderslagna anses i värde 4 Rb. Av timret var endast en del bräddor kvar som voro mycket skadade av elden och duga endast till ved anses till 1 Rb. En del smide som hängslor och staplar m. m. 1 Rb. summa

6 Rb. som alltså komma att afdragas på brandförsäkringssumman 1050 Rb.

Åbo Pål Jonssons lösbo är brandförsäkrat till 1103 Rb.

4 st. får och 2 st. svin blefo innebrända, hvilka kreatur Pål Jonsson anser göra till ersättning åsättas det värde som för dem i uppgiften blifvit antagne..

I källarn under de afbrända åbyggnaderne befans en del potatis dels friska och dels skadade av branden, hvilka tas till ett värde af 16 Rb. som komma att afdragas på lösbo summan 1103 Rb.

Åbo Per Jonssons åbyggnader äro i brandförsäkring upptagne till 850 Rb.

hvarifrån afgår för gamla bohler som anses till bangco riksd. 1. Plankor anses till 16 st. Bränt smide

1 Rb. eller tillsammans 2 Rb. som alltså på brandförsäkringsvärdet 850Rb. afdrages.

För Per Jonsson är 2 får innebrända hvars värde äfven får enligt uppgifter afföras. å källaren fans några potatis dels skadade af branden och dels friska till värde af 12 Rb.

Nämde mannen Nils Nilssons åbyggnader äro brandförsäkrade till 1900 Rb. hvar på afgår för 400 st. bränd och skadad tegel 8 Rb. en bjälke och ett fotträd skadat av elden. En del genom elden skadat timmer, endast till ved. En del smide såsom hängslor staplar mm. Summa 12 Rb. komma alltså att af brand-ersättningssumman 1900 Rb. att afdragas. Med grödan är samma förhållande som de föregående,

Hos Nils Nilsson blev ett ungt kreatur 2 år gammalt inbränt hvars ersättning de får efter uppgifter bekommit. Å källaren under Nils Nilssons Åbyggnader befans en del potatis skadade af branden och några friska till värde 8Rb.

Åbo Ola Nilssons åbyggnader brandförsäkringsvärde är 675 Rb. hvarpå afdrages för någon skadad tegel och en del

bränt timmer samt en del smide, summa 2 Rb. hvilken sistnämde summa alltså af brandförsäkringsvärdet afdrages.

All gröda är uppbränd men kreaturen bärgade. Nr. 5 Åbyggnader ägdes af herr Grefve Hamilton och åbodes af åbo Jöns Waldemarsson dessa byggnader äro i brandförsäkrin värderade och godkända till 1300 Rb. Hvarpå afdrages för vid stället befintlig ungefär 200 st. bränt och skadat tegelsten

4 Rb. En del bränt och till ved tjänligt timmer 1 Rb. en del jernbeslag hittat på stättor. 1 Rb. Summa 6 Rb.

Lösboet till detta hemman är enligt uppgift af Jöns Waldemarsson brandförsäkrat till 660 Rb.

I källaren under åbyggnaden befans några potatis mycket skadade af branden, och ungefär en tunna friska till värde af 5 Rb.

De brandskadade fordrar ersättning enligt reglementet hvilket kommiteen ansåg böra tilläggas dem.

Allt ovan bestämt värde på det på platserna befintliga smide, skadat timmer, och tegelsten samt potatis som är enligt kommitens åsikt upptagit och av de brandskadade godkänt.

Något vidare var ej att andraga hvarken af de brand-skadade eller af kommiteen, hvadan detta afslutades, och erhåller de brandskadade en af dagarne del af detta protokoll för därmed i enlighet med reglementets 20 par. förfara.

Att denna värdering och uppteckning är skedd efter bästa förstånd samt utan mannamån enligt hvad kommiteen ansett rätt och billigt vara, intygas under odelig förpligtelse.

År och dag som förut.

På sockenkommitteens vägnar.

N. Lundblad, ordförande.

Måns Nilsson, Nils Åkasson Beckström, ledamöter

Vid denna förrättning har jag på anmodan varit närvarande och funnit den vara entydlig med sanna förhållandet, betygar

G. A. Hallengren

Sockenkommitteens ofvanstående tillgörande godkännes af oss brandskadade till alla delar.

Nils Nilsson Per Jonsson
Pål Jonsson Ola Nilsson
Jöns Waldemarsson.

Thimans i Tollarp

PS

Detta protokoll finns i Länsförsäkringars samlingar i Kristianstad, och som omfattar försäkringsärenden från 1837 och framåt. Dessa originalprotokoll är handskrivna på lösblad, som senare är inbundna i vackra böcker i storformat. DS

**

Lekplatsen renoverad

(Foto: T. Fröjd)

Byalagets lekplats vid skolan har blivit grundligt renoverad under sommaren, och lyser i kapp med sensommarsolen. Gungorna och rutschkanan väntar nu på att få testas av leksugna barn.

Välkomna att leka!

Styrelsen

**

Valborgsfirande vid vävblegan

(Foto: L. Nilsson)

**

Hemköp
Tollarp

... där de händer!